

Tiener- en jongerenprogramma

‘Dat je groeien mag!’

dat je
groeien
mag

HGJB-Startthema 2024-2025

Gebruiksaanwijzing

Dit programma past bij het HGJB-startthema 2024-2025 'Dat je groeien mag'. Johannes 15:1-12 staat centraal.

Doelstellingen

- Tieners en jongeren verkennen de opdracht van Jezus om in Hem te blijven en vrucht te dragen.
- Tieners en jongeren beseffen dat Jezus zelf het voorbeeld geeft.
- Tieners en jongeren denken na over hoe zij vrucht kunnen dragen.

Zingen en bidden

Liederen uit Op Toonhoogte (2015):

- 142 – Wat zijn de goede vruchten
- 162 – Life so full I give to you (Overvloedig geef ik u)
- 223 – Aan uw voeten, Heer
- 233 – Spreek, o Heer, door uw heilig woord
- 267 – Al wat ik ben (Jezus, ik geloof in U)
- 277 – Houd me dicht bij U (Draw me close to You)
- 284 – Laat me in U blijven, groeien, bloeien
- 359 – Lees je Bijbel, bid elke dag

Psalmen:

- 25:1, 6
- 80:4-7
- 86:4
- 119:53

Bidden en danken:

- Dank voor de ware Wijnstok & betrouwbare Wijngaardenier die we in God hebben;
- Dank voor het voorbeeld wat Jezus ons gegeven heeft;
- Bid om kracht om Zijn voorbeeld na te volgen;
- Bid om het verlangen om in Hem te blijven.

Achtergrondinformatie bijbelgedeelte

Context

Johannes 15: 1-12 is onderdeel van het afscheidsgesprek dat Jezus met Zijn leerlingen voert, vlak voor Zijn sterven. Dit gesprek vindt vlak voor Pesach plaats (zie Joh. 13: 1). In Johannes 14 spreekt Jezus over de andere Trooster die komt, ie ervoor zal zorgen dat Jezus met Zijn leerlingen verbonden blijft – de Heilige Geest. Wat Jezus aan de orde stelt in Johannes 15 houdt onmiskenbaar verband met wat ook in hoofdstuk 14 centraal staat: de vraag hoe Hij met Zijn leerlingen verbonden zal blijven, nadat Hij

is heengegaan naar de Vader.

'Ik ben de ware Wijnstok' (Joh. 15: 1a) is de laatste van zeven zogenaamde 'Ik-ben'-uitspraken van Jezus die in het boek Johannes terug te vinden zijn. In het Oude Testament wordt het beeld van wijngaardenier en wijnstok gebruikt om Gods relatie met Zijn Volk Israël uit te drukken. Dat is bijvoorbeeld in Jesaja 5:1-7 en Psalm 80 te lezen.

Opmerkingen bij de tekst

Vers 1

In de 'Ik ben'-uitspraken van Jezus komt de eenheid tussen Vader en Zoon naar voren. De Naam van God die aan Mozes geopenbaard werd hoor je hierin terug: 'En God zei tegen Mozes: Ik ben die Ik ben' (Ex. 3: 14a). Met 'ware' wordt 'echte', 'betrouwbare', 'trouwe' bedoeld. Jezus vergelijkt zichzelf met de betrouwbare wijnstok. God de Vader is de Wijngaardenier.

Vers 2

'Elke rank' is iedere loot aan de wijnstok. Een aanduiding voor elk van Jezus' leerlingen afzonderlijk. Zij hebben het voorrecht aan Hem verbonden te zijn. Dat wij vandaag als niet-Joden ook zo worden aangesproken is extra bijzonder. Wij zijn door de doop ingeënt of ingelijfd (vgl. Romeinen 6: 3-5). Dat is niet zomaar een roeping! Daarom zegt Jezus: 'Elke rank in Mij geen vrucht dragend, neemt Hij weg'. Wie zo vertaalt, merkt nog beter dat alle nadruk valt op de woorden 'in Mij'. Goede vruchten zijn echt alleen te verwachten vanuit de verbondenheid of eenheid met Jezus. Het Griekse woord voor 'wegnemen' kan ook vertaald worden als 'opheffen'. Een enkele uitlegger meent daarom dat Jezus hier spreekt over het geduld van de Wijngaardenier met de rank die geen vrucht draagt. Hij neemt de rank niet weg, maar heft die rank op. Anders gezegd: Hij bindt de rank op, in de hoop dat er alsnog vruchten gaan groeien. Hoewel dit wat ver gezocht lijkt gezien vers 6, helpt deze interpretatie wel om te benadrukken dat een wijngaardenier nooit zomaar overgaat tot het verwijderen van een hele rank. Daar is zo'n rank veel te kostbaar voor. Dat deze mogelijkheid door Jezus echter wel wordt opgehouden, spoort ons aan ons leven toe te vertrouwen aan de Wijngaardenier, die ons kent en ons leven in handen heeft.

De rank die wél vrucht draagt vanuit Jezus, wordt door de Wijngaardenier gereinigd met als doel nog méér vrucht voort te brengen. Reinigen is zuiveren. Om bij het beeld van de wijnstok te blijven: denk aan snoeien en krenten. Snoeien voorkomt wildgroei en maakt dat de loot meer kracht uit de wijnstok trekt. Om een volle tros druiven te krijgen, worden kleine druifjes – de krenten – er uit geknipt.

Vers 3

De Wijngaardenier reinigt het leven van de leerlingen door het woord van Jezus. Dat is niet alleen een proces, maar ook een gegeven. In Jezus' woord is de reiniging een feit en is de rank gezuiverd en draagt zij vrucht. Zonder twijfel. Door Jezus' woord van genade, worden mensen uit duisternis, zonde, oordeel en dood bevrijd en ontvangen een nieuw leven. Dit zijn

tekenen van Jezus' eigen dood en opstanding. Aan het kruis rekent Hij af met de duisternis en brengt een nieuw leven aan het licht. De reden dat Jezus Zijn leerlingen rein verklaart, is dus omdat Hij hen aan Zichzelf heeft verbonden door de reddende kracht van Zijn dood en opstanding.

Vers 4

Het werkwoord 'blijven' klinkt maar liefst tien keer in vers 1-12 en is ook te vertalen met 'wonen'. De oproep 'blijf in Mij' is helemaal ingebed in wat Jezus schenkt en is niet iets wat de leerling zelf voor elkaar moet boksen. De verbondenheid met Jezus is en wordt gegeven door de kracht van het woord dat Hij spreekt. De goede vrucht komt alleen voort vanuit Hem.

Vers 5

Dit vers is een samenvatting van wat Jezus tot nu toe gezegd heeft. Het loopt steeds door elkaar: Jezus heeft iedere leerling afzonderlijk op het oog, maar spreekt de leerlingen sámen aan, als gemeenschap. U = jullie. Blijkbaar gedijt de persoonlijke verbondenheid met Jezus het beste in verbondenheid met anderen, met de gemeente. Opnieuw wordt benadrukt dat alleen in Jezus vrucht is te vinden. Let op: véél vrucht. Een overvloed.

Vers 6

Wat Jezus hier zegt, rijmt op vers 2a, maar is nog scherper. Wanneer de leerling zich toch losmaakt van Jezus en het leven dat Hij schenkt, dan roept hij daarmee het oordeel van God over zich af. Dit verwijst naar de oogst, de wederkomst (zie bijvoorbeeld Mattheüs 13:30). Hoewel dit gericht het aspect van toekomst in zich draagt, geeft het een grote lading aan het heden. Daarom wordt in de oude Statenvertaling vertaald met 'die is buitengeworpen'. Daarmee klinkt door wat Jezus zegt in Johannes 3: 18 'wie niet gelooft is al veroordeeld'.

Vers 7

De verbondenheid tussen Jezus en de leerlingen krijgt, zoals ook in vers 3 gezegd, gestalte door de kracht van Jezus' woorden vol reddende genade. Als die woorden doorwerken is er de vrucht, waar God op uit is. Die doorwerking is gezien vers 4 en 6 geen automatisme, maar dat geeft geen reden om te vertwijfelen. Met een geweldige belofte snijdt Jezus zulke gedachten de pas af: 'Vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen'. Binnen de context kan dit natuurlijk niet betekenen dat je alles krijgt wat je hartje begeert. Bidden is niet het inleveren van een verlanglijstje, zoals bij Sinterklaas. 'Ik wil dit en ik wil dat'. 'Vraag wat je maar wilt' is om alles bidden wat jezelf niet hebt, maar wat in Jezus te vinden is: de vrucht waar God op uit is. Wie bang is dat hij 'stinkende vruchten' voortbrengt en daarom rijp voor het vuur (vers 6), wordt geroepen op Jezus

te zien en wat Hij hier belooft. De Vader geeft waar Hij naar zoekt in ons leven.

Vers 8

Leerling van Jezus zijn en veel vrucht dragen, betekent dat de Vader verheerlijkt wordt. Daar gaat het om. Niet om ons, maar om God de Vader. Ons leven wordt een zichtbaar bewijs van wie Hij is. Zijn liefde wordt tastbaar. Hiermee is gelijk duidelijk waar je aan moet denken bij 'de vrucht'. Het heeft te maken met jezelf opgeven (je ziel 'haten', zie Joh. 12: 25). Het gaat niet langer om mij en mijn eigen verlangens. In het licht van Jesaja 5: het gaat om de gehoorzaamheid aan Gods geboden. In het licht van wat Jezus zegt in vers 9-12: het gaat om het liefhebben van elkaar.

Vers 9

'Blijf in Mij' uit vers 4, wordt nu 'blijf in Mijn liefde'. Het is een liefde die begint bij de liefde van de Vader voor de Zoon. De gekozen werkwoordsvorm 'heeft liefgehad' en 'heb liefgehad' duiden op de vastheid van deze liefde. Een liefde die tot een climax komt in Jezus' sterven.

Vers 10

In Jezus' liefde blijven (wonen) is het doen van Zijn geboden. Om te weten wat die geboden zijn, stelt Jezus zichzelf tot voorbeeld. Hij heeft de geboden van Zijn Vader in acht genomen en zo laten zien, dat Hij vanuit Gods liefde leeft.

Vers 11

Leven uit Jezus' liefde, betekent ook delen in Zijn blijdschap en wel zo dat deze blijdschap tot een volheid wordt. Het is waar Jezus om bidt: 'Opdat zij ten volle Mijn blijdschap in zichzelf hebben' (Joh. 17: 13b). Deze vreugde kijkt uit naar de toekomst, als we eeuwig bij Jezus zullen zijn zal deze vreugde volkomen zijn. Maar door de woorden van Jezus en in het ontvangen van Zijn Geest is het ook al realiteit. Ook al leven we in een wereld vol duisternis, waarin Jezus' liefde vaak niet beantwoord wordt, we mogen dwars daardoorheen weten dat bij Hem volledige blijdschap te vinden is.

Vers 12

Jezus spitst het doen van Zijn geboden toe op het liefhebben van elkaar. Het gaat om een liefhebben, zoals Hij de leerlingen heeft liefgehad. Dat is een liefde die redt uit duisternis en zonde. Liefde die genadig is en vergeeft. . Zelfopofferende liefde. Het betekent zelfverloochening, nederigheid, geduld en dienstbaarheid. Niet wachten op een tegenprestatie of beloning. Anderen helpen en oproepen om trouw aan Jezus te blijven. Nooit iemand afschrijven vanwege misstappen. Wel terechtwijzen, maar nooit afwijzen. Jezus laten corrigeren en leven vanuit de woorden van Jezus.

Beginsituatie tieners en jongeren

- 'In Jezus blijven' is iets wat hoort bij het christelijke leven. Sommige tieners zijn heel serieus met hun geloof bezig, voor anderen is het nog gewoon iets wat bij hun leven hoort omdat ze er nou eenmaal mee opgevoed zijn. Een groot deel van de jongeren heeft een bewuste keuze gemaakt om wel of niet te geloven. Volgens de christelijke normen en waarden leven wil nog niet zeggen dat iemand in Christus blijft, in Hem gelooft. Erken dit, leg geen druk op zoekende tieners of jongeren maar stimuleer hen om te blijven zoeken!
- Jezus is radicaal: 'elke rank die in Mij geen vrucht draagt, neemt Hij weg' (v2), en 'zonder Mij kunt u niks doen' (v5). Onze maatschappij is gericht op 'ieder zijn eigen waarheid', dat zullen veel tieners/jongeren ook erkennen. Jezus geeft dus een hele andere blik: Hij is de enige weg! Dit kan door jonge mensen als lastig ervaren worden.
- Vers 7, over 'vraag wat u maar wilt en het zal u ten deel vallen', kan voor sommige jonge mensen lastig zijn. Ze hebben gebeden maar geen gebedsverhoring gezien. Erken de gevoelens die spelen, en geef uitleg over dit vers. Gebruik daarvoor achtergrondinformatie die hiervoor te lezen is.

Denkduwtjes

Denk na over onderstaande vragen om alvast in het thema te komen:

- Hoe ervaar jij het 'in Jezus blijven'?
- Hoe merk jij dat je vrucht draagt?
- Op welke manier is Jezus een voorbeeld voor jou?
- Als je kijkt naar het voorbeeld van Jezus, op welke manier zou je dan nog meer vrucht kunnen dragen?

Programmaonderdelen

Onderdeel	Keuzemogelijkheid	Tijds-indicatie	Korte omschrijving
Binnenkomer	1 Groot geworden	15	Tieners en jongeren worden door terug te kijken op babyfoto's bewust van hun eigen groei
	2 Gegroeid	10	Tieners en jongeren denken na over hun geloofsgroei
Introductie	1 De wijngaard	10	Tieners en jongeren maken kennis met de metafoor van de wijngaard
	2 Hoe zou jij reageren?	10	Tieners en jongeren worden door casussen aan het denken gezet over 'Jezus in mij'
Bijbelstudie	1 Blijf in Mij	20	Tieners en jongeren verkennen wat 'blijf in Mij' inhoudt en wat 'vrucht dragen' is
	2 Jezus als voorbeeld	30	Tieners en jongeren denken na over het voorbeeld wat Jezus geeft, onder andere door een actieve werkvorm
	3 Reinigen	30	Tieners en jongeren denken na over waarom reinigen nodig is om vrucht te dragen en bespreken vragen met elkaar.
Verwerking	1 Blijf samen in Mij	15	Tieners en jongeren denken na over vrucht dragen en in Jezus blijven binnen de gemeente.
	2 Goed voorbeeld doet volgen	30-60	Tieners en jongeren maken het volgen van Jezus voorbeeld praktisch en inzichtelijk voor zichzelf.
	3 Dat je groeien mag	30-45	Door plantjes en een potje kunnen tieners en jongeren het thema concreet mee naar huis nemen

Binnenkomer

1 Groot geworden

Nodig: van alle tieners/jongeren een babyfoto. Laat hen deze vooraf toesturen, zodat je deze kunt printen.

Aankondiging: 'wat ben je groot geworden!' Die opmerking heb je vast wel eens gehoord als je een oude bekende of ver familielid tegenkwam. We kijken eens terug naar toen jullie nog niet zo veel gegroeid waren...

Werkwijze:

- Hang de babyfoto's van de tieners/jongeren voorin de zaal aan een waslijn op.
- Laat iedereen hier langslopen en goed naar kijken.
- Laat iedereen daarna in een halve kring voor de lijn gaan zitten.
- Ga de foto's langs en laat de aanwezigen steeds stemmen wie dit is. Dit kan bijvoorbeeld door iedereen zijn hand op te laten steken, tot drie te tellen, en dan iedereen te laten wijzen naar degene die zij denken dat het is.

Afronding: als je groeit, verander je, dat blijkt wel weer. En wat zijn jullie gegroeid zeg! Vandaag hebben we het ook over groeien – groeien in geloof.

2 Gegroeid

Nodig: voor iedereen een vel papier en een pen

Aankondiging: we gaan even iets inzichtelijk maken...

Werkwijze: Deel pennen en papier uit en laat iedereen onderaan het horizontaal liggende papier een lijn trekken. Laat hen helemaal links een O schrijven, en aan het eind de leeftijd die ze nu zijn.

Laat hen op de verticale as met een lijn aangeven hoe ze gegroeid zijn. Bij nul staat de lijn dus links onderin, en deze stijgt naarmate de jaren op de horizontale as verstrijken.

Laat hen nu nog een lijn tekenen: hoe ging dat met hun geloof? Hoe is dat gegroeid door de jaren?

Afronding: Geloofsgroei tekenen is iets lastiger dan je lichamelijke groei tekenen. Toch is ook 'geloofsgroei' zeker een 'ding' – iets waar je als het goed is nooit in uitgegroeid bent! Vandaag gaat het hierover.

Introductie

1 De wijngaard

Nodig: Een lege gieter, twee trosjes druiven

Aankondiging: Ik heb een verhaal meegenomen en dat komt het best tot zijn recht als je het ook écht ziet. Dus, ik ben op zoek naar een aantal vrijwilligers om dit uit te beelden...

Werkwijze: Lees het verhaal wat hieronder staat vooraf door, zodat je weet wat er gaat gebeuren. Verdeel de verschillende rollen die genoemd worden en laat deze tieners/jongeren vooraan komen staan. Geef twee van de raken een trosje druiven in handen, de derde krijgt niks. De ranken zet je dicht bij elkaar aan de linkerkant

neer. De wijngaardenier krijgt de gieter en komt aan de rechterkant te staan. Zet voor de overige aanwezigen stoelen in een halve cirkel en laat hen gaan zitten.

Geef de vrijwilligers de opdracht om precies uit te voeren wat ze in het verhaal horen.

Lees daarna het verhaal uit de bijlage voor.

Verhaal:

Wijngaardenier

- Rank 1 (draagt vrucht)
- Rank 2 (draagt vrucht)
- Rank 3 (draagt geen vrucht)

Er was eens een wijngaardenier met een prachtige wijngaard. Elke avond gaat hij hartstikke moe naar bed. En elke ochtend staat hij weer op, hij rekt zich uit, smeert snel een aantal boterhammen en loopt naar zijn wijngaard. Net voor de wijngaard blijft hij staan. Hij kijkt naar die prachtige druivenplanten. Wauw, wat zijn ze mooi! Vooral die ene plant, met die drie ranken. Terwijl hij daar zo naar staat te kijken, lijkt het net alsof de planten zich uitstrekken en nog wat rechterop gaan staan. Behalve die ene, die derde rank. Die lijkt juist wat te gaan hangen. Hm... dat is geen goed teken. Laat hij maar beginnen met water geven aan zijn plantjes, ze hebben vast dorst. Met zijn gieter loopt hij de planten langs. Hij zorgt ervoor dat er genoeg water bij komt. Bij de derde rank blijft hij wat langer staan, en kijkt ernaar. Nee, vrucht... Hopelijk komt daar nog verandering in. Dan kijkt hij naar de andere ranken. Die hebben wél vrucht! Er komen mooie trossen druiven aan die recht vooruit steken. Hij bekijkt de trossen druiven. De kleinere druifjes haalt hij ertussenuit. Zo, bij deze rank... en bij die andere ook nog even. Nu kunnen de andere druiven nog groter groeien en worden ze sappiger. De dag vliegt voorbij en de wijngaardenier gaat naar huis en naar bed.

Zo verstrijken de dagen. Een aantal weken later wordt de wijngaardenier weer wakker. Hij springt bijna uit bed. Dit is een bijzondere dag! Vandaag gaat hij oogsten! Snel haast hij zich naar zijn wijngaard toe. Net voor de wijngaard blijft hij staan. Hij kijkt naar die prachtige druivenplanten. Wauw, wat zijn ze mooi! Intussen zijn de takken groot gegroeid en strekken ze zich wijd uit. Snel gaat hij aan de slag. Bij de eerste rank oogst hij mooie vruchten. Hij krijgt de neiging om zijn plant als het ware een schouderklopje te geven, zo blij is hij er mee. Dan de tweede rank. Ook daar zijn prachtige vruchten. Maar dan de derde rank... wekenlang heeft hij zijn best gedaan om die te laten groeien en bloeien. Maar er zijn geen vruchten gekomen. De rank hangt ook nog altijd een beetje naar beneden. De wijngaardenier zucht. Dit is zijn minst favoriete klusje, maar het moet gebeuren. Die ene rank die niet bloeit, die moet weg. Voorzichtig snijdt hij de rank los en sleept hij deze de boomgaard uit...

Afronding: Vandaag hebben we het over zo'n wijngaard uit het verhaal. Een wijngaard vol levende ranken.

2 Hoe zou jij reageren?

Nodig: -

Aankondiging: Beeld je in en reageer – wat zou jij doen in deze situaties?

Werkwijze: Lees één voor één een aantal van de onderstaande casussen voor. Vraag na elke casus om een aantal reacties en laat tieners en jongeren met elkaar in gesprek gaan. Je kunt dit eventueel in kleinere groepen doen. Zorg er bij jongere tieners dan voor dat er bij elke groep een leidinggevende aansluit.

Bespreek vervolgens de stelling met elkaar: als Jezus in jou leeft, dat verandert dat wat aan de manier waarop je op dingen reageert.

Casussen:

1. Je bent op de fiets onderweg naar school of werk. Als je er bijna bent, zie je een groepje jongens om iemand heen staan. Ze duwen tegen hem aan en schelden hem de huid vol. De jongens zijn duidelijk ouder en met meer dan jij. Fiets je snel door? Of spreek je hen aan? Wat doe je?
2. Een meisje uit jouw klas heeft je al een aantal keer flink laten zitten. Vorig jaar waren jullie bevriend, maar dit jaar negeert ze je, en als ze iets tegen je zegt is dat op een onaardige toon. Tijdens het laatste project wat jullie samen moesten doen heeft ze ook echt geen klap gedaan. Je bent er goed klaar mee, no way dat je nog je best gaat doen om aardig tegen haar te zijn. Maar als je hier thuis over vertelt, zegt je vader dat je ook vriendelijk moet zijn tegen mensen die onvriendelijk zijn tegen jou. Wat doe je de volgende keer dat je haar ziet?
3. Vanuit de kerk houden jullie een actiedag voor een goed doel. Hij staat al een tijdje in je agenda, maar je moet nog vrij vragen op werk. En dat is het nou net, je bent aan het sparen voor een nieuwe game en gaat eigenlijk liever werken... Wat doe je?
4. Je zit met twee collega's te lunchen. Ze roddelen flink over een derde collega, die vandaag ziek is. Doe je mee? Zeg je er iets van? Wat doe je?
5. Een buurman drie huizen verder is recent overleden. Zijn vrouw zie je nu elke middag als je thuiskomt alleen aan tafel zitten, er komt niet veel bezoek. Ook jij hebt nooit veel contact gehad. Wat doe je?
6. Je Bijbel moet ergens onder een paar stoflagen op je kamer liggen, maar wanneer je 'm precies voor het laatst gezien hebt? Geen idee. Eigenlijk ben je niet zoveel met je geloof bezig de laatste tijd. Zondag ging het in de kerk over volharden in geloof... Als je thuiskomt vraagt je broer 'hoe is het eigenlijk met jouw geloof?' Hoe reageer jij?

Afronding: Als Jezus in jou leeft, dan mag je groeien! Daar hebben we het vandaag over.

Bijbelstudie

1 Blijf in Mij

Nodig: Bijbels, vellen A3-papier, stiften, timer

Aankondiging: Jezus zegt: 'Als je in Mij blijft, dan zal je veel vrucht dragen'. Als je in Hem blijft, zal je groeien als christen. Maar wat houdt dat eigenlijk in?

Werkwijze:

- Lees met elkaar Johannes 15:1-12
- Verdeel de groep in groepjes van 4-6 personen en geef elke groep een vel A3 papier en een aantal stiften. Zorg dat er bij jongere tieners bij elk groepje een leidinggevende zit.
- Leg uit dat je een opdracht gaat geven en dat de tieners/jongeren in twee minuten tijd zoveel mogelijk antwoorden op die vraag moeten opschrijven.
- Stel de eerste vraag: In dit bijbelgedeelte wordt voortdurend benadrukt hoe belangrijk het is om in Jezus en in Zijn liefde te blijven. Wat wordt daarmee bedoeld? Hoe ziet 'in Jezus blijven' er volgens jou uit? Wat doe je dan precies?
- Zet de timer op twee minuten. Laat de tieners/jongeren na die twee minuten in gesprek gaan over wat ze hebben opgeschreven. Waar komen hun antwoorden vandaan? Waarom schrijven ze dit op? Wat hebben ze uit het bijbelgedeelte gehaald?
- Wijs in elk geval op vers 10, waar staat dat 'In Jezus blijven' gelinkt is aan het houden van geboden. Hoe kijken tieners/jongeren daarnaar? Om welke geboden zal dit gaan?
- Laat de vellen omdraaien zodat er weer een leeg blad voor de tieners/jongeren ligt en stel de tweede vraag: Het gaat in Johannes 15 niet alleen om in Jezus blijven, maar ook om vrucht dragen. Schrijf zoveel mogelijk dingen op die je kunt doen om vrucht te dragen.
- Zet ook nu weer een timer op twee minuten en ga na die twee minuten in gesprek over de antwoorden. Laat aan het eind iedereen één ding kiezen om komende week ook écht te gaan doen.

Afronding: Bespreek plenair wat de tieners/jongeren meenemen uit deze werkvorm. Hoe blijven zij in Jezus? En wat gaan ze doen om vrucht te dragen? Ga hiervoor alle jongeren af, zodat iedereen concreet nagedacht heeft en iets meeneemt.

2 Jezus als voorbeeld

Nodig: Geprinte bijlage Jezus als voorbeeld, Bijbels

Aankondiging: We hebben het vandaag over groeien door in Jezus te blijven. Jezus is daarin ons voorbeeld!

Werkwijze:

- Lees met elkaar Johannes 15:1-12
- Laat de tieners/jongeren in tweetallen met elkaar bespreken wat er in het Bijbelgedeelte staat over 'in Jezus blijven'. Wat betekent dat?
- Vraag plenair een aantal reacties terug. Wat deze samen en deel: Jezus geeft ons zelf het goede voorbeeld voor hoe we mogen leven als christenen, leven vanuit Hem.
- Hang door de ruimte heen op verschillende plekken de voorbeelden uit de bijlage op. Laat de tieners/jongeren hier even langs lopen om ze te lezen.
- Laat hen vervolgens één voorbeeld van Jezus kiezen wat zij al toepassen in hun eigen leven en hierbij gaan staan. Bespreek dit met elkaar, hoe doen ze dit, zien ze dit ook als het volgen van Jezus?

- Laat hen daarna een voorbeeld van Jezus kiezen wat ze niet doen/meer willen doen en hierbij gaan staan. Bespreek ook dit met elkaar. Waarom kiezen ze hiervoor? Wat zouden ze kunnen doen om Jezus hierin te gaan volgen.
- Als er een grote groep aanwezig is, kun je er ook voor kiezen om beide vragen in twee- of drietallen te bespreken.

Afronding: In Jezus blijven en Zijn voorbeeld volgen zal ervoor zorgen dat we groeien en vrucht dragen.

3 Reinigen

Nodig: Bijbels, per groepje de bijlage Bijbelstudievragen en de achtergrondinformatie bij het bijbelgedeelte geprint.

Aankondiging: Een eigenaar van een wijngaard heeft genoeg werk te doen. Hij moet goed voor de planten zorgen. Ranken die geen vrucht dragen, snijdt hij weg. Ranken die wel vrucht dragen reinigt hij. Dat betekent dat hij snoeit. De extra takjes en uitsteeksels, worden weggehaald zodat alle energie van de plant gaat zitten in het voortbrengen van vruchten. In de Bijbel lezen we ook over zo'n wijngaardenier en Zijn wijngaard.

Werkwijze:

- Lees in met elkaar Johannes 15:1-12.
- Verdeel de groep in groepjes van 4-6 tieners/jongeren. Zorg er bij jongere tieners voor dat er bij elke groep een leidinggevende zit.
- Bespreek in de groepjes de vragen uit de bijlage Bijbelstudievragen. Geef de achtergrondinformatie bij dit bijbelgedeelte mee, zodat dit gebruikt kan worden bij vraag 6.

Afronding: Kom weer met de hele groep bij elkaar. Maak een rondje en laat iedereen kort noemen wat hij of zij meeneemt uit deze bijbelstudie.

Verwerking

1 Blijf samen in Mij

Nodig: Flapover of whiteboard met stiften, A4 papier en pennen

Aankondiging: De opdracht van Jezus om in Hem te blijven geldt voor ieder persoonlijk, maar is óók gericht op de discipelen samen. Hij spreekt hen samen aan. Dat geldt ook voor ons. We kunnen elkaar helpen om in Jezus te blijven en vrucht te dragen! Hoe gaat dat in onze kerkelijke gemeente?

Werkwijze:

- Schrijf op het bord of de flapover: 'In onze gemeente...' en zet daaronder in het midden van het bord een verticale streep. Zet links bovenin een + en rechtsbovenin een -. Laat de tieners/jongeren zowel positieve als minder positieve zaken noemen. Help hen als dat nodig is door hulpvragen op weg:
- Hoe helpt de eredienst in het vrucht dragen? Hoe zou dat nog beter kunnen?
- Wat wordt er nog meer georganiseerd in de gemeente? Hoe draagt dat bij aan het vrucht dragen of in Jezus blijven?
- Hoe zijn gemeenteleden op elkaar betrokken? Wordt iedereen gezien?
- Hoe blijven gemeenteleden in Jezus?

- Verdeel de groep nu in groepjes van 4-6 personen en geef elk groep een A4 papier en een aantal pennen. Laat de tieners/jongeren met elkaar bespreken op welke manier zij persoonlijk kunnen bijdragen in de kerkelijke gemeente. Zijn er bijvoorbeeld minpunten die verbeterd kunnen worden? Geef mee dat iedereen ertoe doet en iedereen erbij hoort.

Afronding: Bid als afronding in de kleine groepjes met en voor elkaar. Laat iedereen op de achterkant van het A4 papier een gebedspunt opschrijven wat te maken heeft met groeien in geloof, participatie in de gemeente of vrucht dragen. Doe een kringgebed: bid voor degene die rechts van je zit, waarna die persoon mag bidden. De laatste in de kring sluit het gebed af. Het kan interessant zijn om de minpunten met de kerkenraad te delen – dit zijn dingen die leven onder jonge mensen in de gemeente! Deel, als je dit doet, dit ook met de tieners/jongeren.

2 Goed voorbeeld doet volgen

Nodig: A4 papier, houten plankjes en verf, of papier en fineliners

Aankondiging: Goed voorbeeld doet volgen – Jezus geeft ons het goede voorbeeld en wij mogen Hem volgen. Dan zullen we zeker vrucht dragen!

Werkwijze:

- Deze werkvorm is goed te combineren met bijbelstudie 2 Jezus als voorbeeld. Als je deze werkvorm gedaan hebt, kun je doorgaan op de punten die tieners/jongeren noemen waarin ze Jezus willen gaan volgen. Neem als je deze werkvorm niet gedaan hebt eerst tijd om met tieners/jongeren na te denken over op welke manier zij vrucht willen gaan dragen, hoe ze Jezus willen volgen.
- Laat tieners/jongeren een onderdeel van het vrucht dragen in navolging van Jezus concreet maken op papier. Je kunt hen hiervoor bijvoorbeeld de SMART-methode laten gebruiken: maar dat wat je wilt gaan doen Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden.
- Laat hen dit vervolgens creatief uitwerken. Gebruik hiervoor het kernwoord, bijvoorbeeld 'Ontferming' of 'Ik zie jou'. Dit kan uitgewerkt worden op een houten plankje met verf, of met een fineliner op papier. Deze resultaten kunnen de tieners en jongeren thuis op een zichtbare plek neerzetten zodat ze herinnerd worden aan het volgen van Jezus' voorbeeld.

Tip: deze werkvorm is óók goed te koppelen aan het Diaconaal project van de HGJB. Het thema daarvan is vanaf september 'Ik geloof, ik deel'. Zoals Jezus deelde van wat Hij had met de mensen die Hij tegenkwam, mogen ook wij dat doen. Meer informatie en de gratis materialen zijn te vinden op hgjb.nl/diaconaal-project.

Afronding: Bespreek als afronding wat de tieners/jongeren hebben genoteerd en wat ze dus concreet willen gaan doen om Jezus voorbeeld te volgen.

dat je
groeien
mag

3 Dat je groeien mag

Nodig: Voor iedereen stekjes van planten of zaadjes (afhankelijk van het seizoen), potgrond, afhankelijk van jullie keuze materiaal om potjes mee te maken/versieren, verf (let op: geen waterverf), kwasten

Aankondiging: In Jezus blijven helpt je om te groeien in geloof en om vrucht te dragen. We gaan iets maken om dat mee te nemen naar huis en hieraan herinnerd te blijven worden.

Werkwijze:

- Met elkaar maken jullie bloempotten die herinneren aan het thema. Dit kan op verschillende manieren. Hieronder worden twee opties genoemd, maar wees hierin creatief!
 1. Koop terracotta potjes (bijvoorbeeld bij de bloemist), en laat tieners/jongeren hierop met verf het thema verwerken.
- 2. Verzamel lege blikken, ontdoe deze van hun etiket en verf vooraf wit. Laat de tieners/jongeren met verf hierop het thema verwerken.
- Vul de potjes met aarde en poot het plantje of zaadje erin.

Afronding: Als je hier goed voor zorgt, water geeft, zorgt voor niet teveel en niet te weinig zon, dan zal het plantje gaan groeien. Zo is het ook met jouw geloof. Als je dat aandacht geeft, wortelt in Jezus, dan ga jij groeien en vrucht dragen.

Jezus toont ontferming

“Toen Hij de menigte zag, was Hij innerlijk met ontferming bewogen over hen, omdat zij vermoeid en verstrooid waren, zoals schapen die geen herder hebben.”

Mattheüs 9:36

Jezus ziet de ander

“Maar Jezus keek hen aan en zei: Bij de mensen is het onmogelijk, maar niet bij God, want bij God zijn alle dingen mogelijk.”

Markus 10:27

Jezus neemt tijd voor gebed

“Het gebeurde in die dagen dat Hij naar buiten ging, naar de berg, om te bidden; en Hij bleef heel de nacht in gebed tot God.”

Lukas 6:12

Jezus vergeeft

“En Hij zei tegen haar:
Uw zonden zijn u vergeven.”
Lukas 7:48

Jezus beoordeelt mensen niet op hun afkomst

“En hij wierp zich met het gezicht ter aarde voor Zijn
voeten en dankte Hem. En dit was een Samaritaan.
Toen antwoordde Jezus en zei: Zijn niet de tien gerei-
nigd? Waar zijn dan de negen anderen?”
Lukas 17:16-17

Anders, namelijk...

-
-
-
-

Bijlage - Bijbelstudievragen

1. Wat vind je mooi aan dit bijbelgedeelte?
2. Wat vind je lastig aan dit bijbelgedeelte?
3. Lees vers 2 nog een keer. Wat zijn dingen in jouw leven waarvan het goed zou zijn als ze 'gesnoeid' worden? Wat zijn bijvoorbeeld dingen die jou belemmeren om vrucht te dragen?
4. Heb je wel eens zo'n snoei-ervaring meegemaakt?
5. Lees vers 8 nog een keer. Hoe draag jij vrucht? En hoe verheerlijkt dat God?
6. Heb je nog vragen over dit bijbelgedeelte? Zo ja, welke dan? Kijk met elkaar of je een antwoord op de vragen kunt vinden en maak hierbij gebruik van de achtergrondinformatie!

1. Wat vind je mooi aan dit bijbelgedeelte?
2. Wat vind je lastig aan dit bijbelgedeelte?
3. Lees vers 2 nog een keer. Wat zijn dingen in jouw leven waarvan het goed zou zijn als ze 'gesnoeid' worden? Wat zijn bijvoorbeeld dingen die jou belemmeren om vrucht te dragen?
4. Heb je wel eens zo'n snoei-ervaring meegemaakt?
5. Lees vers 8 nog een keer. Hoe draag jij vrucht? En hoe verheerlijkt dat God?
6. Heb je nog vragen over dit bijbelgedeelte? Zo ja, welke dan? Kijk met elkaar of je een antwoord op de vragen kunt vinden en maak hierbij gebruik van de achtergrondinformatie!

1. Wat vind je mooi aan dit bijbelgedeelte?
2. Wat vind je lastig aan dit bijbelgedeelte?
3. Lees vers 2 nog een keer. Wat zijn dingen in jouw leven waarvan het goed zou zijn als ze 'gesnoeid' worden? Wat zijn bijvoorbeeld dingen die jou belemmeren om vrucht te dragen?
4. Heb je wel eens zo'n snoei-ervaring meegemaakt?
5. Lees vers 8 nog een keer. Hoe draag jij vrucht? En hoe verheerlijkt dat God?
6. Heb je nog vragen over dit bijbelgedeelte? Zo ja, welke dan? Kijk met elkaar of je een antwoord op de vragen kunt vinden en maak hierbij gebruik van de achtergrondinformatie!

